

DAGSORDEN	Dato: D.28.10.24 kl.17.00-19.15. Sted: Kildebjergskolen	Deltagere: Mette-Marie, Mette V, Jeppe, Tanja, Mikkel, Tina T, Kasper Frydendal, Clara, Karen Sophie, Ditte, Kenneth, Casper, Mikkel, Lykke, Lene, Metin, Mejse, Lisbeth. Afbud: Katrine, Sandra	Mødeleder: Jeppe Jakobsen Referent: Mette-Marie og Kenneth
Tid	Indhold	Formål og det, der skal udrettes. Sådan gør vi	Referat Referatet læses op efter hvert punkt og godkendes ved mødets slutning.
Kl. 17.00-17.10 10 min	Foto	Vi mødes i indgangspartiet til foto	
Kl.17.10-17.12 2 min	Godkendelse af dagsorden Beslutning		Godkendt
Kl. 17.12-17.42 30 min	Udviklingssamtale Orientering og drøftelse	Udviklingssamtale mellem skole og forvaltning Ledelsen fortæller om den forestående samtale der finder sted mellem forvaltningen og	Orientering om hvordan udviklingssamtalen forløber

		landsbyordningen to gange om året. Herunder de mål der er opsat for arbejdet	
Kl.17.42-17.52 10 min	Skoleindskrivning Orientering og drøftelse	Jf. årshjulet Ledelsen fortæller om årets indskrivning	Der har været afviklet møde hvor nye forældre blev inviteret ind til information om skolen og skolestart. Der er åbent for skoleindskrivning nu. Mikkel MHB kvalificerer listen fra børnehuset ift. Hvor mange børn er i distriktet.
Kl.17.52-18.12 20 min	Orientering	Kort orientering fra: -elever -ledelse -medarbejdere -forældre	Elever: præsenteret for hele skolen at vi skulle i Tivoli. Rigtig fed elevrådsdag – hvor vi lavede escape room. Medarbejdere: spørgeskema om senere mødetider mandag og fredag viser at knap 91 % føler sig mere friske. Fællesskabet prioriteres mellem de unge. Bag for en sag bliver ikke i år. Ro på især i køkkenet, hvor det går godt. God udvikling på stuemøderne og nye skift hvor flere børn rykker stue/ børnehus/skole. Spændt på tivoli/Zoo dag. Forældre: man mærker så småt der sker en god udmøntning i landsbyordningen – f.eks. foreningsdag og Tivolitur. Hvordan får vi koblet forældrerådets stemmer ind i bestyrelsen er noget der drøftes, hvad hører til hvad og hvor mm.? Det drøftes videre på internettet. Flere besøg på skolen og i børnehuset – Astrid Kragh som var åben og nysgerrig ved sit besøg.

		<p>Ledelse: åben høring i indenrigsministeriet med fokus på skolens og landsbyordningens resultater. Dialog mellem skolelederforeningen og bestyrelsen/ledelsen hvor Mette og Jeppe var inviteret ind for at fortælle om frihedsforsøget.</p> <p>Fælles om ungelivet – infoaften ons d 20/11, Demokratidag 28/11, skills 8G vandt konkurrencen, SFO ny ansættelse, ny ansættelse personlig assistent i UH.</p> <p>Tysk delegation med Berlins senator hvor to elever på fineste vis fremlagde deres historie om at være elev på en frihedsskole.</p> <p>Fælles julefrokost mellem børnehus og skole.</p> <p>Børnehus: Kapacitet og ombygning eller nybygning i børnehuset/SFO. Mikkel er i dialog med drift afdelingen. Der er to/tre scenarier omkring køb af modulbygninger, nedrivning og opførelse af ny bygning ved soverumslængen og endelig en model hvor der bygges nyt børnehus ved skolen. Sammentænkt med SFO som bestyrelsen har drøftet. Hus-kok til børnehuset, samtaler den 25/11.</p> <p>Turdag 29/10. Hele huset glæder sig meget. (især til at køre i bus)</p>
Kl.18.12-18.27 15 min	Spisning	

Kl. 18.27-18.37 10 min	Almen plus Drøftelse og beslutning	Der udvikles på mellemformer i Holbæk kommune. Mette fortæller om skolens tanker til ansøgning i LAER	Der orienteres om ansøgning. På næste bestyrelsesmøde er inkluderende læringsmiljøer på som tilsynspunkt.
Kl.18.37-18.57 20 min	APV Orientering	Jf. årshjulet drøftes resultaterne samt indsatsområderne for APV- resultatet i børnehus og på skolen	Orientering om de overordnede svar fra APV'en. Der arbejdes videre i TRIO med forebyggelsesplaner.
18.57-19.15 18 min	Eventuelt		Suppleringsvalg til bestyrelsen da der er en ledig plads til forældre på skolen.

Underskriftsark

Clara Riis	<i>Clara</i>
Mejse Broskov	<i>Mejse</i>
Karen Sophie KLB	
Jeppe KLB	<i>Jeppe</i>
Tanja KLB	<i>Tanja Møllerbach</i>
Casper KLB	<i>Casper</i>
Lykke MB	<i>Lykke</i>
Sandra MB	
Katrine MB	
Tina MB	<i>Tina</i>
Ditte MB	<i>Ditte</i>
Lene lærer	<i>Lene</i>
Metin pædagog	

Mette V KLB	<i>Mette V. KLB</i>
Kenneth KLB	
Mette-Marie KLB	<i>Mette-Marie KLB</i>
Mikkel MB	<i>Mikkel MB</i>

Møder i Landsbyordningen Kildefryds bestyrelse 2024/2025 kl. 17-19.15	
Månedligt rullende datoer	<ul style="list-style-type: none"> • 21.08 K • 19.09 F • 28.10 K (tilsyn inkl) L • 26.11 F • 18.12 K • 23.01 F (tilsyn) • 26.02 K • 25.03 F (tilsyn) • 28.04 K • 21.05 F (tilsyn)
Seminar: d.04.10-05.10.24 på Hotel Højby Sø	

Nordvestnyt

Anne Dorte Michelsen: Først må man leve, så skrive - og siden forstå

Blev syg af skimmel-svamp: Præsten er tilbage efter et år

Peter er vild med tyske cykelferier og har skrevet en bog om de bedste

Kræver langvarige straffe i markosag

Ny afvikling på Skulp skal give mere debat

Nu får Nykøbing ligen et værested

Dansk Tang laver tanglækkeri

Alle møbler kan få nyt liv

Reparation af gamle og nye møbler

Vi kober din brugte bil

AT SEOPTIK

Folkeskole vil lade de store elever sove længere

De ældre elever på Kildebjergskolen i Mørkøv får nu en skoleerstatning mulighed for at møde senere to gange om ugen. Forskningen viser det gavner eleverne at slappe for de tidlige skolemorgener.

Kræver langvarige straffe i markosag

Ny afvikling på Skulp skal give mere debat

Nu får Nykøbing ligen et værested

Dansk Tang laver tanglækkeri

Alle møbler kan få nyt liv

Reparation af gamle og nye møbler

Vi kober din brugte bil

AT SEOPTIK

Teensager er mere læringssparate, hvis de får lov at sove længere om morgenen, fortæller søvneksperter. Foto: Per Christensen

Søvneksperter: Det giver god mening

Mærk: Kildebjergskolen har fået det helt rigtige når de vil lade de ældste elever møde senere ind. Det mener en søvneksperter.

Al Christine Øst
christina.ost@kildebergskolen.dk

Øjne, der tucker i, er hoved, der rækker. Hver morgen deltagende elever vågner op og skæler sig. De tager på deres tøj og går i skole. Det giver ikke mening at komme på skole uden at have sovet nok. Det skyldes ikke dårlig søvn. Det skyldes den menneskelige biologiske rytme. For teensagerer har det en anden biologisk ur.

Derfor er det en god ide, at man på Kildebjergskolen i Mørkøv vil gøre det muligt for eleverne i 6. til 8. klasse at møde deres lærere tidligere om morgenen. Det giver mere mening og velbehag for lærerne og eleverne.

Hvis man går ind i klasse og møder læreren om morgenen, er det en god ide, at man får lov at sove længere om morgenen, fortæller søvneksperter. Foto: Per Christensen

læringspotentiale, men det er også vigtigt for lærerens modtagelse af eleverne. Hvis man møder læreren om morgenen, er det en god ide, at man får lov at sove længere om morgenen, fortæller søvneksperter. Foto: Per Christensen

Unge får for lidt søvn. Det skyldes dog ikke kun mødeklodserne på skolerne. Foto: Anne Hvidboe

Elever får indfriet ønske om senere mødetider på frihedsskole: »Giver man børn medbestemmelse, tager de også større ansvar«

På Kildebjergskolen i Højbæk Kommune har frisisættelsen betydet mindre bureaukrati og dermed kortere vej fra ide til handling. Eleverne får eksempelvis indfriet et ønske om senere mødetider efter sommerferien - og jobbet har aldrig været sværere, siger skoleleder.

AUTOMATISK OPLÆSNING

Senere mødetid mandag og fredag. Det er sikkert en mulighed, skoleleder på træns af hele landet kunne blive enige om at sætte huff på ansættelsen.

På Kildebjergskolen i Mørkøv i Højbæk Kommune bliver det nu til virkelighed. Her skal eleverne fra 6. til 9. årgang på sommerferie med besked om, at de ikke skal møde til første lektion på skolebegynderens første og sidste dag.

Timen ryger ikke ud. Den bliver lagt dobbelt senere på ugen, hvor man så laver holdninger og får mere tid til med færre børn til flere voksne, fortæller skoleleder Mette Arnh Vadsager.

»Det er ikke tænkt som en spærgvælske, men som et kvalitetsløst. Vores største take på det er, at vi får unge, der mandag og fredag får mulighed for at være mere frie.«

Det er sandsynligt vigtigt, at de får mulighed for at tilpasse deres søvn,« siger hun. Kildebjergskolen er lang fra de første til at erkende, at skolestart klokken 8 harmonerer dårligt med morgentrettede børn og især teensagers søvnrytme.

Skolemonitor august 2023

Skolemonitor har for eksempel skrevet om Ilov-Stole i Hedovre Kommune, der har konverteret dagens første lektion i uddannelsen til såkaldte 'skytimer' og udvalgt en lærer til sundheds- og koordinatør.

I Kolshavn Kommune er Børne- og Ungdomsaktiviteter endda blevet enige om at undersøge mulighederne for at skabe bedre vilkår for forskellige mødetider i hele skoleområdet.

Det særlige ved skolemonitoreringen på Kildebjergskolen er, at forslaget er kommet fra eleverne selv og er blevet vedtaget af skolebestyrelsen uden at blive bremset af bureaukrati.

»På den måde kan vi lave meget mere snarlige løsninger. Det er en kæmpe fordel, at der er kortere vej fra den gode ide til, at det kan lade sig gøre,« siger Mette Arnh Vadsager.

Eleverne tager større ansvar

Den kortere beslutningsproces betyder også, at der bliver arbejdet seriøst med ethvert forslag - uanset hvem det kommer fra.

»Der vil altid være nogle, der siger, at selvfølgelig vil børn og unge gerne møde senere. Men det er faktisk et godt ønske om at møde mere friske i skolen,« siger skolelederen og nævner et andet eksempel.

»Under første fri frihedssøgn sagde eleverne også, de ville have mere matematik og engelsk på skolen. Så jeg tror bare, det er sådan, at hvis man giver børn medbestemmelse, så tager de også et større ansvar,« siger hun.

Hun nævner fællesbed eller cirkelstart som et tiltag, skolen har indført i kraft af frihedssøgn, men som tidligere ville have sværere at realiseres på grund af regler og bureaukrati.

»Der er altid meget viden om, hvor vigtigt det er. Og alligevel kan man ikke bare ændre tingene. Det er ikke så simpelt, men der kan være strukturelle barrierer, der gør, at man ikke får det ændret alligevel,« siger Mette Arnh Vadsager.

MØRKØV
Børnenes Bedste Børnehus
Trivsel, Udvikling, Leg & Læring

BØRNS DRØMME og forventninger til skolelivet

Sine Pentthin Gramløse, Rikke Brown, Lene S. K. Schmidt og Maja Plum, alle Professionshøjskolen Absalon, Center for Pædagogik

Det kommende års skolebørn er på vej. Måske er de startet i SFO en hen over foråret. Måske har de besøgt børnehaveklassen, og måske er de allerede en del af klassen. På nogle skoler starter børnene på én gang, og alle glæder sig til august. På andre skoler starter børnene forskudt af hinanden. På Kildebjergskolen og Frydendal Børnehus i Mørkøv gør man så. Her arbejder man med 'Fleksibel Skolestart', og giver børnene fra børnehuset mulighed for at starte i skole tre gange i løbet af skoleåret. Uanset om børnene kommer til børnehaveklassen i maj, august eller november, kommer de alle med deres drømme og forventninger til det nye skoleliv. Det er de drømme og forventninger, vi har været på opdagelse i.

Den gode skolestart

I de seneste år har der været politisk og pædagogisk fokus på at skabe en god sammenhæng mellem børns børnehavetid og skole. De skoleforberedende aktiviteter har ført til kritikken om de skolfærdede daginstitutioner (fx Kiltinøtter og Sommer, 2015), og af international forskningsoversigt fremgår det, da også, at overgangs-

Afstedkommet heraf ses en stærkt opmærksomhed på, hvorvidt børnenes perspektiver glider i baggrunden, når de voksne omkring børnene arbejder med institutionernes fælles rutiner og aktiviteter (Koch et al., 2022).

Vi følger i et igangværende forsknings- og udviklingsprojekt samarbejdet mellem Frydendal Børnehus og Kildebjergskolen, der har taget udfordringen op. Her arbejder man på at skabe mere fleksible og inkluderende sammenhænge mellem de to institutioner ved blandt andet at lytte til børnenes perspektiver. Dette understøttes af tværgående pædagogisk personale, der binder børnehuset og skole sammen. Som et led i vores feltarbejde har vi interviewet en del af de nuværende børnehaveklasserbørn om, hvordan samspillet mellem børnehavet og skole fungerer, når det er bedst. Denne artikel præsenterer nogle af de tanker og erfaringer, som børnene har gjort sig, og som de peger på, kan være nyttige for de voksne at kende til.

"Da jeg startede i skole, tænkte jeg: nu skal jeg bare have en masse venner". Sådanne fortællinger om 6-årige børn fra børnehaveklassen, da snakken falder på, hvordan det er at starte i skole. Barnet sætter dermed ord på nogle af de drømme og forventninger, som børnene har med sig ind i børnehaveklassen, og som enten

nye venskaber, lever som en vigtig fortælling blandt børnene. Venskaber er gode at have, og de giver overblik; også til forskelligheder blandt klassekammeraterne. Vi møder børn, der har en stor forståelse for, at de sociale dynamikker i skolen er præget af op- og nedture, og fortællingen om det mangefacetterede klasserum følges af en åbenhed for forskellighed blandt børnene. Fortællingen om skolen som et sted, hvor man får lejlighed til at skabe venskaber og relationer til andre børn, er således fulgt af en fortælling om rummelighed, hvor børnene er klar til at støtte hinandens betingelser for deltagelse i skolefællesskabet.

"Da de kom over i SFO'en, sa skulle vi hjem – det var MEGA nederen". Som en del af børnehuset og skolens samarbejde om at skabe sammenhænge arbejder man med en model, der starter i børnehavet og skolen. De børn, der starter i skole i november, har således en fast plads i klassen, deres forældre er med til møderne, og børnene med til fødselsdage og skolens øvrige begivenheder. I de samtalebaserede interviews med børnene fremtvinges de forskellige tidspunkter, de er startet i skole, heller ikke. De er fælles om at være

Tankerne bag Flexibel Skolestart ved skoleleder Merete Arnth Vadsgaard og børnehavsleder Mikkel Horne Bervild

Flexibel skolestart er et nyt og frivilligt tilbud til børn og deres forældre i overgangen børnehavetiden til skolestarten. Tilbuddet er skabt i et tæt samarbejde mellem Kildebjergskolen og Frydendal Børnehus og startede i foråret 2023. Vores mål er at skabe et trykt, sammenhængende og ikke mindst fællesskabende miljø mellem skole og børnehus, der beriger børnenes liv, relationer og videre muligheder. Den samkøbbende praksis omfatter hele skolen, børnehuset og SFO. Der er også både en ressourceleder, en skabende pædagog mellem børnehavet og skole og en pædagog der arbejder i både børnehavet og SFO. Tilsammen arbejder de med Flexibel skolestart samkøbbende med børnehavet, klasseledere og de kommende skolestartere, hvor de følger med børnene ind i børnehavet. Læs mere om vores fleksible skole-

kunne tænke, er en model for "en billed" indslusning i skolen). I sine betragtninger på at give børnehavet og et sted, hvor de kommer sammen med mor og far. Nogle børn er vant til at færdes på skolen, fordi ældre søskende går her. Andre børn har allerede set skolen, når de har været der med børnehuset. Her peger børnene på, at når de er i skolen, skal det give mening for dem. For barnet, som har lagt overskrift til dette afsnit, handler

mærksomme på, at deres kendskab til skolen ser ret forskellig ud. Flere børn fortæller, at skolens legeplads er et sted, hvor de kommer sammen med mor og far. Nogle børn er vant til at færdes på skolen, fordi ældre søskende går her. Andre børn har allerede set skolen, når de har været der med børnehuset. Her peger børnene på, at når de er i skolen, skal det give mening for dem. For barnet, som har lagt overskrift til dette afsnit, handler

Referencer

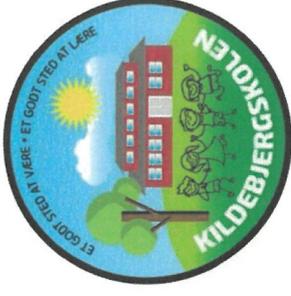
Boyle, T.; Griehaber, S. og Petriwskyj, A. (2018) An integrative review of transitions to school literature, *Educational Research Review*, 24, s. 170-180

Klitmøller, J. & Sommer, D. (2015). Læring, dannelse og udvikling. Kvalificering til fremtiden i daginstitution og skole. København: Hans Reitzels Forlag.

Koch, A. B., Odgaard, A. B., & Skovbjerg, H. M. (2022). Lægeværstøder i overgangen fra børnehave til skole: Børn som medskabere af pas-sende' deltagelse. Børn - forskning om børn og barndom i Norden.

I Kildebjergskolen og Frydendal Børnehus arbejdes med, hvordan man kan være samskabende i det pædagogiske arbejde om at skabe en inkluderende start ved at favne de forskellige drømme, perspektiver og betingelser blandt børnene. Det sker ved at gå på opdagelse i, hvordan børnene oplever det nye liv i skolen, og de tanker og bekymringer, de gør sig. For eksempel om de lever op til de forventninger, der er til dem. I den forbindelse peger børnene på relevansen af at have indflydelse. Det kan være på, hvad der skal foregå i

onskultur, hvor der er "virkelig mange regler", og hvor nogle børn er ganske optagede af at orientere sig og agere inden for reglerne. Fra forskningen ved vi, at selvom der bliver arbejdet med at skabe normer og rutiner, der går på tværs af daginstitution og skole, er børns betingelser for deltagelse ikke nødvendigvis den samme i de to sammenhænge (Stærk, 2020). Dette kan også forklare, hvorfor nogle børn ser ud til at have let ved at oversætte det forudgående skolerelaterede arbejde i børnehuset til skolesammenhænge, mens andre

På samme måde ville et tillæg som det med senere mødetider, der nu bliver gennemført på skolen, risikere at ende i skuffen, hvis ikke skolen havde fået større beslutningskompetence i kraft af frihedsforsøget.

I enkelte tilfælde kan en skole - som ikke er frisat - få lov til at fravige folkeskoleloven, hvis det sker for at fremme pædagogisk udviklingsbøjede eller for at bevare en lille skole.

Men i så fald skal kommunalbestyrelsen først overbevise om, at det er en god ide.

»Der er gode ideer, der ender med at drukne i mængden af vigtige beslutninger. Noget så lavpraktisk som at finde tid til at mødes kan skabe en ide i baggrunden. Men der har vi fået helt nye muligheder med frihedsforsøget, hvilket har fået os til at tænke mere åbent,« siger Mette Armbj Vedsgaer.

11 selvstændige lektører

Politikerne i Holbæk ændrede i 2021 på skolestrukturen for at få en mere nær folkeskole med større medindflydelse til elever og forældre.

Kommunens tidligere fire store skoleafdelinger blev i den forbindelse lavet om til 11 skoler med selvstændige lektører.

I den forbindelse nåede det konservative medlem af byrådet Bent Brøndt, at skolen blev dobbelt så dårlig, dengang man gik fra otte til fire skoler.

Så skarpt vil Mette Armbj Vedsgaer ikke stille det op.

»I mange år har man været mere reguleret, og vi skulle det samme alle sammen. Men jeg synes, at det er såndsygt vigtigt ikke at smide folkeskolen under bussen. Vi skal værre om det, der er, men samtidig åbne øjnene og se, om der er findes bedre løsninger.«

»Det synes jeg, vi er lykkes med i den grad. Jeg kan mærke det spire. Jo længere, vi kommer ind i frihedsforsøget, jo mere er der lyst og entusiasme,« siger hun.

På det personlige plan er hun heller ikke i tvivl om, hvilken skole hun helst vil være leder i.

»Jeg har været leder i cirka 12 år, og i den tid har det aldrig været så sjovt at være leder og lave skole, som det er nu,« siger hun.

Større arbejdsplacade

Mette Armbj Vedsgaer har været skoleleder på Kildebjergskolen i to år.

Inden da var hun skoleleder i Raskilde Kommune og glad for sit job. Men frihedsforsøget i Holbæk var for spændende mulighed til ikke at grube den, synes hun.

»Jeg var et fædt sted. Men det at få lov til at ligge ind i tre år, hvor vi kan tale mere om alt det, vi kan, end alt det, vi ikke kan, det tilhælte mig,« siger hun.

De senere mødetider er et godt eksempel på den fleksibilitet, der følger med frihedsforsøget, mener skolelederen.

Det er generelt svært at lave one-size-fits-all-løsninger i skolen, siger hun, men nu er det blevet lettere at træffe beslutninger, der følger efter en bestemt gruppe. Ofte ender det til fælles gavn.

»For eksempel har vi i løbet af skoleåret tilrettet lektioner, og noget at det, børnene fortæller, er, at de har fået glattere og mindre stressede lærere. De oplever selv en større tilfredsstillelse og synes, de er blevet mere sociale,« siger Mette Armbj Vedsgaer og tilføjer:

»Vi får noget andet og mere ud af det, som vi ikke havde set i første omgang. Jeg har drømt om mere glæde og ejerskabsfølelse på skolen, men jeg har fået meget mere end det. Det sociale er blevet bedre, vi er blevet bedre til at være sammen.«

»En anden ting er, at det også tæller ind i et trivsels-regnskab.«

Udgå mistrivsel

Ifølge en undersøgelse fra Børns Villkår daler børns psykiske trivsel i løbet af skoletiden, særligt blandt piger. I 8. klasse er det næsten hver tredje pige og hver ottende dreng, der har lav livstilfredshed, og derfor har mistrivsel blandt børn og unge også optaget en stor del af den offentlige debat de seneste år.

Debatten om mistrivsel har også fyldt på Kildebjergskolen, hvor Mette Vadsager mener, at fleksibel skolestart lægger kimen til en god skolegang.

»Vi ved fra forskning, at hvis den første overgang går godt, er der en stor sandsynlighed for, at de næste overgange i livet også bliver nemmere. Det samme gælder omvendt; Når den første overgang i livet dårligt, kan det have samme effekt. Børn kan have ar på sjælen resten af livet, hvis de har en dårlig start i skole.«

Derfor er fleksibel skolestart noget af »det vigtigste«, Mette Vadsager har gjort i sin karriere, siger hun.

»Jeg har været med til alle mulige fede ting som kortere skoledage, temadage, senere mødetid. Men det her. Det er det største, jeg har gjort. Det kan få afgørende betydning for den måde, vi tænker skole på.«

Er der nogen, der har været kritiske overfor, om det er det rigtige at bruge mange ressourcer på? Jeg tænker, at nogen måske vil fremhæve, at mange børn gennem tiden jo hvert år overlever at starte i skole i august, så om der var andre ressourcerekrævende områder, der er vigtigere at prioritere ift. trivsel?

»Jeg synes, det er en lav barre at sætte, at eleverne skal overleve skolen. Tænk hvis de får ar på sjælen resten af skoletiden? Jeg tror virkelig, man kan gøre noget ved den voksende mistrivsel på den her måde, fordi det forebygges. Hvis man ser fra et samfundsmæssigt perspektiv, tror jeg, det er voldsomt meget dyrere ikke at gøre noget, og risikere at eleverne mistrives senere hen.«

Kristeligt Dagblad august 2023

DANMARK07_08_23_KL_14-22

Skoler vil lade elever møde senere: Det handler om at skabe gode rammer for læringen

Flere folkeskoler vil lade eleverne møde senere ind, så de kan sove længere og være mere friske, når undervisningen starter. Kristeligt Dagblad har talt med en af dem, der i troen på at få bedre udbytte af læring vil lade skoleelever sove ud.

Agger Skovdal Iversen
Digital konsideredaktør

"Vi håber, at vi får nogle elever, der kommer og fortæller os, at de kan mærke, at de senere mødte og flere lærere i undervisningen gjorde en forskel for dem," siger Kildebjergskolens leder Mette Arnh Thomsen. Foto: Anne Bæk/Ritzau Scanpix.

Når børnene senere i august vender tilbage til skolerne fra sommerferien, bliver det for nogle elever vedkommende med en anden rytme, end de er vant til.

Flere folke- og privatskoler vil nemlig åbne for muligheden for, at eleverne iuddelingen kan møde senere ind, så de kan sove længere. Det har DR beskrevet i en række artikler.

En af de skoler er Kildebjergskolen i Holbæk Kommune. Her får elever på 6. til 9. årgang i det kommende skoleår mulighed for at møde ind kl. 08.50 alle ugens dage.

Og ifølge skoleleder Mette Arnh Thomsen er der én særlig grund til, at skolen har valgt at gøre det.

ARTIKLEN FORTSÆTTER UNDER ANNONCEN

"Helt grundlæggende handler det om, at vi som skole gerne vil sikre, at vores børn og unge mennesker har nogle gode og trygge rammer for at få den læring, de har brug for. Og vi tror, at senere mødetider kan være et skridt på vejen derhen," siger hun til Kristeligt Dagblad.

Teenagere får ikke nok søvn

I alt ni skoler har valgt at forsøge sig med senere mødetider, heriblandt Kildebjergskolen. Pælle for dem alle er forventningen om, at trivsel og læringen bliver bedre, hvis eleverne får lov til at sove længere.

"I virkeligheden gør vi meget af det, der står sort på hvidt i forskningen. Og derfor tænkte vi, at vi gerne vil give dem muligheden for at møde senere ind for at se, om vi kunne hjælpe dem med deres evne og lyst til at lære om morgenen," siger Mette Arnh Thomsen.

Hun henviser til, at flere forskere har fortalt til bl.a. DR og *Jyllands-Posten*, at teenagere fra biologiens side generelt har brug for at sove længere, og at en senere mødetid vil gavne deres læring og trivsel. En rapport fra *Statens Institut for Folkesundhed* viser desuden, at tre ud af fire 15-årige ikke får den anbefalede søvn på otte til 10 timer om natten, og at det skyldes hormonelle forandringer i puberteten og brug af skærme om aftenen.

Konsekvenserne af for lidt søvn er en øget risiko for mistrivsel samt koncentrationsbesvær i undervisningstimerne, konkluderer rapporten. Det er bestemt noget, som personalet på Kildebjergskolen kan nikke genkendende til, fortæller skolelederen.

"Det tror jeg, at alle lærere på vores skole har gået med. Vi har ikke lavet deciderede målinger, men jeg tror, at samtlige lærere vil sige, at når vi især når hen ved de mørke måneder i november, december og januar, så er der ikke én teenager, der er frisk kl. otte om morgenen," siger Mette Arnh Thomsen og tilføjer:

"Alle Danmarks skoler har stort set tidligere været indrettet med, at eleverne skulle møde ind kl. 08.00. Og så kan man spørge sig selv, om der var et problem med elevernes koncentrationssevne førhen? Ja, måske."

"Børnetjeneste" eller øj?

Det er dog ikke alle, der er ude af begejstret over udsigten til, at skolelever kan få lov til at komme til undervisningen senere på formiddagen.

Børne- og undervisningsminister *Mattias Tesfaye (S)* har til DR sagt, at det først og fremmest er forældrenes ansvar at sørge for, at børnene får nok søvn. At lade dem møde senere ind til undervisningen vil være "en børnetjeneste" for dem, når de senere skal starte på en ungdomsuddannelse og træde ind på arbejdsmarkedet, siger han.

Trivsel, Udvikling, Leg & Læring

Mette Arnth Vadsager, har ministeren ikke en pointe i, at forældrene også har et ansvar for at sikre, at deres børn kommer ordentligt i seng?

"Vi kan sagtens blive enige om, at forældrene er ansvarlige for at sørge for, at deres børn lægger skærmene væk og kommer i seng. Men uanset hvad ændrer det ikke på deres biologiske søvnrhythme og på, at unge bare ikke er friske så tidligt om morgenen."

"Jeg synes, at vi som skole skal omorganisere os på nogle måder, der giver eleverne nogle andre muligheder for at få kvalitetsundervisning. Og det synes jeg ville være en skam ikke at gøre," siger hun.

Mette Arnth Vadsager. Foto: Kildebjergskolen.

Ifølge loven er der ikke noget til hinder for, at skoler kan lade elever møde ind senere på dagen, så længe antallet af undervisningstimer er på minimum syv timer om dagen inklusiv pauser, og undervisningen foregår mellem kl. 08.00 og 16.00. Derfor rejses spørgsmålet om, hvor de resterende timer skal ligge, såfremt eleverne møder ind en time senere.

Kildebjergskolen forsøger at imødegå det problem ved at sætte flere lærere ind i undervisningstimerne, så arbejdsbyrden ikke bliver uoverkommelig, dagene bliver for lange og læring af pensum ikke svækkes, fortæller Mette Arnth Vadsager.

"Hvis man som lærer før i tiden havde 20 elever i klasselokalet, har man nu 10 elever. Og de fleste lærere kan nok skrive under på, at der er en markant forskel i det udbytte, eleverne får ud af undervisningen," siger hun.

Eleverne vender snart tilbage til Kildebjergskolen, og den nye ordning skal for alvor stå sin prøve. Til spørgsmålet om, hvad Mette Arnth Vadsager håber kommer ud af det, er svaret enkelt:

"Vi håber, at vi får nogle elever, der kommer og fortæller os, at de kan mærke, at de senere mødetider og flere lærere i undervisningen gjorde en forskel for dem. At der kommer mere ind på den trivselsmæssige og læringsmæssige konto hos dem. Og så håber jeg da, at vi får nogle elever, som er endnu mere klar på læring end før," siger hun.